

WPROWADZENIE

Oddajemy do rąk Czytelników periodyku „Kultura – Przemiany – Edukacja” podwójny tom (XII i XIII). Formuła pisma, polegająca na wiązaniu naukowej myśli pedagogicznej z praktyką edukacyjną, znalazła odzwierciedlenie także w treściach oferowanego Państwu niniejszego periodyku. Przyjęte przez Redakcję założenia tematyczne warunkują dobór tekstów skoncentrowanych głównie na humanistycznych i społecznych sferach życia i rozwoju człowieka funkcjonującego w różnych środowiskach i kontekstach kulturowo-cywilizacyjnych. Podkreślić również należy, że pozostajemy otwarci na prezentowanie przez Autorów nowych problemów społecznych oraz pedagogicznych – edukacyjnych i wychowawczych. Staramy się na łamach pisma tworzyć przestrzeń dla prowadzenia ożywionego dyskursu naukowego i formułowania dyrektyw pedagogicznych, uwzględniających zachodzące przemiany kulturowe i cywilizacyjne.

Zależy nam na tym, aby umożliwić Autorom wymianę myśli naukowej i doświadczeń badawczych, a także prezentowanie praktycznych osiągnięć edukacyjnych i wychowawczych. Naszych Czytelników natomiast chcemy zachęcić do studiowania treści kolejnych tomów i jeśli to możliwe, wykorzystywania ich dla doskonalenia własnej aktywności zawodowej i społecznej.

Oferowany Państwu podwójny tom zawiera 25 tekstów. Otwiera go materiał stanowiący wspomnienie pośmiertne. Przybliżono w nim życie i działalność naukowo-dydaktyczną, organizacyjną i społeczną wieloletniego pracownika Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego ks. dra hab. Andrzeja Garbarza, prof. UR.

W pierwszej części półrocznika znajdują się teksty stanowiące prezentację myśli edukacyjnej i wychowawczej w perspektywie historycznej. Problematyka zamieszczonych tu materiałów dotyczy prowadzonej przez Kościół misji duszpasterskiej w szeregach policji; doskonalenia zawodowego nauczycieli w polskim systemie oświaty; sposobów definiowania pojęcia patriotyzmu przez trzy pokolenia mieszkańców Podkarpacia.

Kolejna, druga, część przybliży problemy związane z realizacją procesów kształcenia, wychowania i opieki w dwóch podstawowych środowiskach wychowawczych, czyli w rodzinie i szkole. Przedstawione teksty obejmują swym zasięgiem bardzo szeroki wachlarz naukowych zagadnień i zawierają wiele cennych praktycznych wskazań edukacyjnych oraz wychowawczych. Zaprezentowane analizy naukowe dotyczą istoty i wypełniania władzy rodzicielskiej oraz dojrzałości do rodzicielstwa; aksjologii pedagogicznej A.H. Masłowa i jej praktycznych odniesień; wychowania do szczęścia w koncepcji św. Augustyna i wychowania do odpowiedzialności; uwzględniania przyrodniczego wymiaru w procesach

wychowania; realizowania aktywności komunikacyjnej nauczycieli i uczniów; sposobów wykorzystywania aplikacji wspomagających kształcenie na odległość w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykorzystywania wizualnego języka programowania na tych poziomach kształcenia; znaczenia języka muzyki w komunikacji międzyludzkiej i znaczenia kompetencji nauczyciela dla właściwej interakcji dydaktycznej w klasie szkolnej.

Trzecia część periodyku poświęcona została zaprezentowaniu psychologicznych kontekstów współczesnych problemów edukacyjnych i wychowawczych. Przedłożone przez Autorów teksty ukazują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w sytuacji występowania niektórych zaburzeń zachowania i emocji uczniów; skalę, dynamikę i etiologię zjawiska samobójstwa oraz działania profilaktyczne szkoły; zjawisko przemocy w szkołach podstawowych w opiniach uczniów; kulturotechniczny aspekt sportu, jego walory wychowawcze, resocjalizacyjne i profilaktyczne; zagrożenia, wobec których stają uczniowie we współczesnej polskiej szkole (np. mobbing, bulling czy zażywanie substancji psychoaktywnych) i propozycje szkół alternatywnych; rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem negocjacji i mediacji.

W ostatniej czwartej części pisma przybliżono funkcjonowanie człowieka w perspektywie złożonych, postępujących przemian społecznych i kulturowych. Przedstawiono tu doświadczenia nauczycieli akademickich – innowatorów w organizacji czasu i twórczej pracy; samoocenę poziomu kompetencji informatycznych przyszłych nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; zmiany zachodzące w edukacji wczesnoszkolnej pod wpływem oddziaływania technologii informacyjno-komunikacyjnych; rozwój i znaczenie technik i narzędzi e-learningowych w edukacji najmłodszych; modele tradycyjnej i współczesnej wizji kobiecości.

Mając na uwadze fakt, że o jakości naukowej periodyku decyduje w dużej mierze poziom teoretyczny i aplikacyjny publikowanych materiałów, Redakcja dokłada wszelkich starań, aby zamieszczane w periodyku teksty posiadały wysoki walor poznawczy, odzwierciedlały istnienie różnorodnych nurtów i orientacji badawczych oraz wiązały teorię z praktyką. Zapraszamy do współpracy wszystkich, którzy chcieliby wziąć udział w przygotowywaniu realizowanego przez nas cyklu wydawniczego.

prof. dr hab. Roman Pelczar